

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук

Кафедра управління земельними ресурсами

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
Іщенко Н.М.

“19” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

В.о. декана факультету

Начальник НМВ

Клим С.А.

Горлачук В.В.

Горлачук В.В.

Горлачук В.В.

Філімонова О.Б.

Калініченко В.І.

Миколаїв – 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Організація територій	
Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	«Геодезія та землеустрій»	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2019-2020 н.р.	
Номер семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	10	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150 год	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	- лекції – 18 год., - практичні заняття – 36 год, - самостійної роботи – 96 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	36%	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю		
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Курс «Організація території» знайомить студентів з питаннями організації раціонального використання і охорони земельних угідь в аграрному секторі економіки та екології природного середовища.

Метою навчальної дисципліни «Організація території» є формування теоретичних знань і набуття практичних навичок з організації території сільськогосподарських підприємств.

Завдання дисципліни:

- навчити студентів використовуючи сучасні методи і методики розробляти проекти організації території сільськогосподарських підприємств.

Дисципліна «Організація територій» відноситься до дисциплін циклу професійної підготовки.

Дисципліна «Організація територій» має тісний зв'язок з дисциплінами «Землевпорядкування», «Управління земельними ресурсами», «Економіка землеустрою», «Метрологія і стандартизація», «Земельний кадастр», «Збалансований розвиток землекористування» та ін.

Підгрунтям вивчення дисципліни є засвоєння знань з таких дисциплін: геодезія, землевпорядкування, геологія і геоморфологія, земельне право, земельний кадастр, українська та англійська мови.

Очікувані результати навчання: використовувати методи і технології організації території сільськогосподарських підприємств, планування використання та охорони земель, кадастрових зйомок та ведення державного земельного кадастру.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- теоретичні, методологічні основи та технологію організації території сільськогосподарських підприємств;
- методику техніко-економічного обґрунтування організації території сільськогосподарських підприємств;
- зміст нормативно-технічної документації та планово-картографічного матеріалу;
- організацію і планування робіт з організації території;
- структуру землевпорядних органів;
- основи нормування, планування і фінансування землевпорядних робіт;
- заходи щодо охорони земель і навколишнього середовища.

має вміти:

- обґрунтовувати проекти організації території сільськогосподарських підприємств;
- виготовляти планово-картографічні матеріали, оформляти технічні звіти і документацію, що засвідчують право власності на землю;
- розробляти систему сівозмін у господарствах;
- користуватись Схемами і Програмами землеустрою;
- проектувати заходи щодо збереження навколишнього природного середовища, відновлення і підвищення родючості ґрунту, попередження деградації земель від негативних явищ;
- визначати еколого-економічну ефективність запроектованих заходів.

Програмні компетенції

- фахові компетентності:

- 1) Знання наукових понять, теорій і методів, необхідних для розуміння принципів роботи та функціонального призначення сучасних геодезичних, фотограмметричних приладів та навігаційних систем та їх устаткування, розробки землевпорядної документації;
- 2) Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності;
- 3) Знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення та правил використання геодезичного, фотограмметричного, навігаційного устаткування та обладнання;
- 4) Знання сучасних технологічних процесів та систем технологічної підготовки геодезичного та землевпорядного виробництва

- програмні результати навчання:

- 1) Вміти продукувати нові ідеї, проводити дослідження, проявляти креативність та здатність до системного та гнучкого мислення для вирішення професійних задач;
- 2) Застосовувати методи і технології створення державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, топографічних зніманих місцевості, топографо-геодезичних вимірювань для вишукування, проектування, зведення і експлуатації інженерних споруд, громадських, промислових та сільськогосподарських комплексів з використанням сучасних наземних і аерокосмічних методів та інтегрувати їх між собою

2. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Загальний обсяг
1	Задачі і зміст організації угідь і сівозмін. Поняття і класифікація угідь. Встановлення складу і площ угідь	2	4	8	14
2	Типи, види і кількість сівозмін	2	4	8	14
3	Обґрунтування типів, видів і кількості сівозмін	2	4	10	16
4	Трансформація і поліпшення угідь	2	4	10	16
5	Розміщення угідь і сівозмін	4	8	20	32
6	Впорядкування території сівозмін	4	8	20	32
7	Впорядкування території садів, виноградників і ягідників	2	4	20	26
	Всього за курсом	18	36	96	150

3. Зміст навчальної дисципліни

3.1. План лекцій

№	Назва теми
1	Задачі і зміст організації угідь і сівозмін. Поняття і класифікація угідь. Встановлення складу і площ угідь
2	Типи, види і кількість сівозмін
3	Обґрунтування типів, видів і кількості сівозмін
4	Трансформація і поліпшення угідь
5	Розміщення угідь і сівозмін: <ul style="list-style-type: none">– розміщення садів і виноградників– розміщення овочевих сівозмін– розміщення кормових сівозмін
6	Розміщення угідь і сівозмін: <ul style="list-style-type: none">- розміщення польових сівозмін- розміщення сіножатей і пасовищ- розміщення угідь несільськогосподарського призначення
7	Впорядкування території сівозмін <ul style="list-style-type: none">– розміщення полів польових сівозмін і робочих ділянок– розміщення полів в умовах вираженого рельєфу– розміщення полів з урахуванням особливостей ґрунтів
8	Впорядкування території сівозмін <ul style="list-style-type: none">- рівновеликість полів по площі- розміщення захисних лісосмуг- розміщення польових доріг- розміщення польових станів
9	Впорядкування території садів, виноградників і ягідників <ul style="list-style-type: none">– зміст впорядкування території багаторічних насаджень– впорядкування території садів– впорядкування території виноградників

3.2. План практичних занять

№	Назва теми
1	Задачі і зміст організації угідь і сівозмін. Поняття і класифікація угідь. Встановлення складу і площ угідь
2	Типи, види і кількість сівозмін
3	Обґрунтування типів, видів і кількості сівозмін
4	Трансформація і поліпшення угідь
5	Розміщення угідь і сівозмін: <ul style="list-style-type: none">– розміщення садів і виноградників– розміщення овочевих сівозмін– розміщення кормових сівозмін
6	Розміщення угідь і сівозмін: <ul style="list-style-type: none">- розміщення польових сівозмін- розміщення сіножатей і пасовищ- розміщення угідь несільськогосподарського призначення
7	Впорядкування території сівозмін <ul style="list-style-type: none">– розміщення полів польових сівозмін і робочих ділянок– розміщення полів в умовах вираженого рельєфу– розміщення полів з урахуванням особливостей ґрунтів
8	Впорядкування території сівозмін <ul style="list-style-type: none">- рівновеликість полів по площі- розміщення захисних лісосмуг- розміщення польових доріг- розміщення польових станів
9	Впорядкування території садів, виноградників і ягідників <ul style="list-style-type: none">– зміст впорядкування території багаторічних насаджень– впорядкування території садів– впорядкування території виноградників
10	Встановлення розмірів сторін і форми полів.
11	Розміщення полів з урахуванням рельєфу місцевості.
12	Розміщення полів з урахуванням ґрунтів.
13	Розміщення полів з урахуванням існуючої організації території, доріг, лісосмуг, форми контури
14	Трансформація угідь, її завдання
15	Вплив сільськогосподарських культур на обсяги втрат гумусу у ґрунті.
16	Розміщення захисних лісосмуг.
17	Розміщення польових станів водяних джерел.
18	Розміщення кварталів багаторічних насаджень.

3.3. Завдання для самостійної роботи

Теми доповідей

1. В чому полягає основне завдання організації угідь і сівозмін.
2. Що таке угіддя і як вони поділяються.
3. Що служить основою для встановлення складу і площ земельних угідь.
4. Назвіть типи і види сівозмін.
5. Що таке система сівозмін, їх види.
6. Що зумовлює овочеві культури виділяти в спеціальну сівозміну.
7. Що зумовлює кормові культури виділяти в кормову сівозміну.
8. Обґрунтуйте, чим зумовлено кількість сівозмін у господарстві.
9. Що таке трансформація угідь, її завдання.
10. Що слід розуміти під терміном «поліпшення угідь».
11. Назвіть основні заходи по поліпшенню ріллі.
12. Вимоги до розміщення угідь і сівозмін.
13. Розміщення садів і виноградників.
14. Розміщення овочевих сівозмін.
15. Розміщення кормових сівозмін.
16. Розміщення польових сівозмін.
17. Розміщення сіножатей і пасовищ.
18. Які питання розглядаються при впорядкуванні території сівозмін.
19. Що таке поле сівозмін, які вимоги висуваються до проектування полів.
20. Встановлення розмірів сторін і форми полів.
21. Розміщення полів з урахуванням рельєфу місцевості.
22. Розміщення полів з урахуванням ґрунтів.
23. Рівновеликість полів за площею.
24. Розміщення полів з урахуванням існуючої організації території, доріг, лісосмуг, форми контури і ін.
25. Оптимальна довжина поля.
26. Форма полів.
27. Розміщення полів в умовах вираженого рельєфу.
28. В чому полягає суть диференційованого використання ріллі.
29. Що таке еколого-технологічні групи ґрунтів і як вони формуються.
30. Обґрунтуйте вплив сільськогосподарських культур на обсяги втрат гумусу у ґрунті.
31. В чому полягає об'єктивна необхідність рівновеликості полів сівозмін.
32. Яке допустиме відхилення від середнього розміру поля польової сівозміни.
33. Яке допустиме відхилення від середнього розміру поля у ґрунтозахисній сівозміні.
34. Розміщення захисних лісосмуг.
35. Види захисних лісосмуг, створенні на ріллі.
36. Напрямок розміщення основних лісосмуг в умовах рівнинної місцевості.
37. Віддаль між лісосмугами у рівнинній місцевості.

38. Водорегулюючі лісосмуги.
39. Прияружні лісосмуги.
40. Розміщення польових доріг у сівозміні.
41. Роль і призначення основних польових доріг.
42. Роль і призначення допоміжних польових доріг.
43. Ширина основних і допоміжних доріг.
44. Розміщення польових станів водяних джерел.
45. Які питання розглядаються при впорядкуванні території садів і виноградників.
46. В чому полягає важливість розміщення порід і сортів садових насаджень.
47. Чим зумовлена необхідність розміщення в одному кварталі 3-4 сортів плодкових дерев.
48. Як впливає рельєф на розміщення плодкових дерев.
49. Розміщення рядів плодкових дерев.
50. Розміщення кварталів багаторічних насаджень.
51. Що таке квартал.
52. Довжина кварталу, від чого вона залежить.
53. Чим пояснюється доцільність розміщення рядів дерев з півночі на південь.
54. Розміщення підсобних господарських центрів.
55. Розміщення захисних лісових насаджень.
56. Розміщення дорожньої мережі.
57. Які питання вирішуються при впорядкуванні території виноградників.
58. Вимоги до розміщення рядів винограда.
59. Які площі кварталів є доцільними.
60. Доцільність довжини кварталів.
61. Види доріг у виноградниках.
62. Розміщення лісосмуг у виноградниках.
63. Ширина міжквартальних доріг.
64. Ширина міжкліткових доріг.

Критерії оцінювання та засоби діагностики підготовки доповіді

- оцінка “відмінно” — студент повно і всебічно розкриває тему, винесену на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, виявляє глибокі знання джерел, має власний погляд з приводу актуальності теми і може це аргументувати;
- оцінка “добре” — загалом рівень знань відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, недостатньо висвітлені;
- оцінка “задовільно” — студент розкриває тему в загальних рисах, винесену на самостійне опрацювання, розуміє її суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно та не послудовно;
- оцінка “незадовільно” — студент не в змозі розкрити тему, не розуміє її сутності, не може зробити висновки, а тому відповідь неправильна.

Розподіл балів за результатами оцінювання підготовки доповіді

Критерії оцінювання	Бали
Демонструє знання за обраною темою, логічно викладає матеріал, проявляє творчу розумову діяльність	1
Аргументує відповіді на питання, наводить приклади, аналізує ситуації, посилаючись на джерела інформації.	2
Формує власну думку і робить обґрунтовані висновки за обраною темою.	2
Разом:	5

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з курсу
2. Словник термінів
3. Пакет тестових завдань
4. Теми доповідей для самостійної підготовки
5. Контрольні роботи
6. Пакет іспитових білетів
7. Рекомендована базова і додаткова література з курсу

5. Форми і методи контролю успішності студентів

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни «Автоматизація в землевпорядкуванні» використовують різні методи і форми контролю.

Викладач застосовує наступні **методами контролю**: усний, письмовий контроль.

Усний контроль (усне опитування). Це найпоширеніший метод у навчальній практиці. Його використання сприяє опануванню логічним мисленням, виробленню і розвитку навичок аргументувати, висловлювати свої думки грамотно, образно, емоційно, обстоювати власну думку. Здійснюють його на семінарських, практичних заняттях під час опрацювання питань до змістових модулів та підготовки доповідей за власно обраними темами.

Усне опитування передбачає таку послідовність: формулювання запитань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка студентів до відповіді та викладу знань; коригування викладених у процесі відповіді знань; аналіз і оцінювання відповіді.

Для усної перевірки викладач застосовує основні, додаткові й допоміжні запитання. Основні запитання передбачають самостійну розгорнуту відповідь (наприклад, запитання семінарського заняття), додаткові – уточнення того, як студент розуміє певне питання, формулювання, формулу тощо, допоміжні – виправлення помилок, неточностей. Усі запитання мають бути логічними, чіткими, зрозумілими і посилюваними, а їх сукупність – послідовною і системною.

Письмовий контроль. Його метою є з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості – правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці.

Письмовий контроль здійснюється у формі:

- контрольних робіт,
- індивідуальних завдань,
- ситуаційних вправ (кейсів),
- тестових завдань для проміжного контролю знань,
- залікових білетів.

Визначені види письмового контролю мають бути зрозумілими і посилюваними, відповідати рівню знань студентів і водночас вимагати відповідних зусиль, виявляти знання фактичного матеріалу.

Перевагою письмової перевірки є те, що за короткий термін вдається скласти уявлення про знання багатьох студентів, результати перевірки зберігаються і є змога з'ясувати деталі й неточності у відповідях.

Під час викладання навчальної дисципліни викладач використовує наступні **форми контролю**:

1) **Поточна форма контролю** здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосувати його у практичній

роботі. Ця форма контролю здійснюється на семінарських, практичних заняттях. Одержані результати поточного контролю використовуються викладачем для коригування методів і засобів навчання студентів, організації їх самостійної роботи.

Відповідно до поточної форми контролю викладач використовує:

- **Індивідуальну перевірку**, яка має на меті з'ясування рівня засвоєння конкретним студентом певних знань, умінь і навичок, рівня формування професійних рис. Наприклад, індивідуальне опитування передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку. Він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, навести власні приклади. Проводячи індивідуальне опитування, викладач передбачає, що в цей час робитимуть інші студенти. Студентам пропонується виправляти помилки у відповіді їхнього товариша, визначити правильність і точність викладу фактичного матеріалу, доповнювати відповідь і рецензувати її.

- **Фронтальну перевірку**, яка спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час (10–15 хв.). Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання в кінці лекції. Йдеться про усну співбесіду за матеріалами розглянутої теми з оцінюванням відповідей студентів.

2) Модульна форма контролю (рубіжна) проводиться з метою визначення стану поточної успішності студентів за певний період навчання (на конкретну дату). Модульний контроль здійснюється в формі виконання студентом контрольної роботи.

3) Підсумкова форма контролю - це підсумкове оцінювання результатів навчання студентів за семестр, яке здійснюється у формі іспиту.

Іспит – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу за результатами виконання ними всіх видів навчальних завдань на практичних, семінарських заняттях, самостійної роботи, модульних завдань та підсумкового іспитового завдання.

Іспит проводиться на окремому занятті відповідно до розкладу. Присутність всіх студентів на іспиті – обов'язкова. Студенти, які за результатами підсумкового семестрового контролю (іспиту) отримали незадовільну оцінку з дисципліни або не з'явилися на підсумковий контрольний захід, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

Теми аналітичних робіт

1. Розкрийте механізм встановлення складу угідь.
2. Розкрийте механізм обґрунтування системи сівозмін.
3. В чому полягає особливість класичних сівозмін і динамічність, їх відмінність.
4. Розкрийте суть диференційованого використання орних земель.
5. Як впливає рельєф на формування системи сівозмін.
6. З якою метою проводиться трансформація угідь.
7. Змодельуйте процес впорядкування сівозмін.
8. Чим зумовлена необхідність кормових сівозмін.
9. Обґрунтуйте виділення масиву ріллі під овочеву сівозміну.
10. Змодельуйте процес впорядкування території пасовищ.
11. Визначіть ширину поля при відомій його площі і довжині.
12. Яка форма поля має найменший периметр.
13. На якій віддалі розміщуються лісосмуги у Степовій зоні України.
14. Яке призначення основних польових доріг.
15. Чим можна пояснити необхідність розміщення в одному кварталі 3-4 сорти плодових дерев.
16. Як впливає рівень ґрунтових вод на розміщення плодових дерев.
17. Чим зумовлена необхідність розміщення рядів плодових дерев з «півночі на південь».
18. Змодельуйте процес впорядкування території багаторічних насаджень.
19. Обґрунтуйте напрям розміщення лісосмуг.
20. Особливості організації територій господарств в умовах зрошуваного землеробства.

Типові задачі для розв'язування

1. Складіть чергування культур у сівозміні з таких культур: озима пшениця, озимий ячмінь, кукурудза на зерно, соняшник, багаторічні трави, коренеплоди, картопля, однорічні трави.
2. Складіть відомість трансформації угідь, за умови, що площа ріллі складає 100 га, пасовища – 25; сіножаті – 5 га, під господарськими дворами 15 га, під лісосмугами 4 га, дорогами 2,4 га. При цьому у ріллю трансформується: пасовища – 5 га, сіножаті – 0,5 га, дороги – 0,5 га; під сіножаті трансформується 0,5 га ріллі; 0,2 га польових доріг.
3. Обґрунтуйте заходи з поліпшення ріллі, враховуючи факт зниження природної родючості ґрунту.
4. Розкрийте особливості розміщення полів в умовах пересічного рельєфу. При цьому ухил місцевості складає від 0 до 7 і більше градусів.
5. Як визначається розміщення рубежів на орних землях.
6. Окресліть способи використання орних земель на відомих Вам еколого-технологічних групах ґрунтів.
7. В чому полягає об'єктивна необхідність рівновеликості полів сівозмін.
8. Яке допустиме відхилення від середнього розміру поля польової сівозміни.
9. Яке допустиме відхилення від середнього розміру поля у ґрунтозахисній сівозміні.
10. Розміщення захисних лісосмуг.
11. Види захисних лісосмуг, створенні на ріллі.
12. Напрямок розміщення основних лісосмуг в умовах рівнинної місцевості.
13. Віддаль між лісосмугами у рівнинній місцевості.
14. Водорегулюючі лісосмути.

6. Підсумковий контроль

Питання до іспиту

1. В чому полягає основне завдання організації угідь і сівозмін.
2. Що таке угіддя і як вони поділяються.
3. Що служить основою для встановлення складу і площ земельних угідь
4. Назвіть типи і види сівозмін.
5. Що таке система сівозмін, їх види.
6. Що зумовлює овочеві культури виділяти в спеціальну сівозміну.
7. Що зумовлює кормові культури виділяти в кормову сівозміну.
8. Обґрунтуйте, чим зумовлено кількість сівозмін у господарстві.
9. Що таке трансформація угідь, її завдання.
10. Що слід розуміти під терміном «поліпшення угідь».
11. Назвіть основні заходи по поліпшенню ріллі.
12. Вимоги до розміщення угідь і сівозмін.
13. Розміщення садів і виноградників.
14. Розміщення овочевих сівозмін.
15. Розміщення кормових сівозмін.
16. Розміщення польових сівозмін.
17. Розміщення сіножатей і пасовищ.
18. Які питання розглядаються при впорядкуванні території сівозмін.
19. Що таке поле сівозмін, які вимоги висуваються до проектування полів.
20. Встановлення розмірів сторін і форми полів.
21. Розміщення полів з урахуванням рельєфу місцевості.
22. Розміщення полів з урахуванням ґрунтів.
23. Рівновеликість полів за площею.
24. Розміщення полів з урахуванням існуючої організації території, доріг, лісосмуг, форми контури і ін.
25. Оптимальна довжина поля.
26. Форма полів.
27. Розміщення полів в умовах вираженого рельєфу.
28. В чому полягає суть диференційованого використання ріллі.
29. Що таке еколого-технологічні групи ґрунтів і як вони формуються.
30. Обґрунтуйте вплив сільськогосподарських культур на обсяги втрат гумусу у ґрунті.
31. В чому полягає об'єктивна необхідність рівновеликості полів сівозмін.
32. Яке допустиме відхилення від середнього розміру поля польової сівозміни.
33. Яке допустиме відхилення від середнього розміру поля у ґрунтозахисній сівозміні.

34. Розміщення захисних лісосмуг.
35. Види захисних лісосмуг, створенні на ріллі.
36. Напрямок розміщення основних лісосмуг в умовах рівнинної місцевості.
37. Віддаль між лісосмугами у рівнинній місцевості.
38. Водорегулюючі лісосмути.
39. Прияружні лісосмути.
40. Розміщення польових доріг у сівозміні.
41. Роль і призначення основних польових доріг.
42. Роль і призначення допоміжних польових доріг.
43. Ширина основних і допоміжних доріг.
44. Розміщення польових станів водяних джерел.
45. Які питання розглядаються при впорядкуванні території садів і виноградників.
46. В чому полягає важливість розміщення порід і сортів садових насаджень.
47. Чим зумовлена необхідність розміщення в одному кварталі 3-4 сортів плодових дерев.
48. Як впливає рельєф на розміщення плодових дерев.
49. Розміщення рядів плодових дерев.
50. Розміщення кварталів багаторічних насаджень.
51. Що таке квартал.
52. Довжина кварталу, від чого вона залежить.
53. Чим пояснюється доцільність розміщення рядів дерев з півночі на південь.
54. Розміщення підсобних господарських центрів.
55. Розміщення захисних лісових насаджень.
56. Розміщення дорожньої мережі.
57. Які питання вирішуються при впорядкуванні території виноградників.
58. Вимоги до розміщення рядів винограда.
59. Які площі кварталів є доцільними.
60. Доцільність довжини кварталів.
61. Види доріг у виноградниках.
62. Розміщення лісосмуг у виноградниках.
63. Ширина міжквартальних доріг.
64. Ширина міжкліткових доріг.
65. Розкрийте механізм встановлення складу угідь.
66. Розкрийте механізм обґрунтування системи сівозмін.
67. В чому полягає особливість класичних сівозмін і динамічність, їх відмінність.
68. Розкрийте суть диференційованого використання орних земель.

69. Як впливає рельєф на формування системи сівозмін.
70. З якою метою проводиться трансформація угідь.
71. Змодельуйте процес впорядкування сівозмін.
72. Чим зумовлена необхідність кормових сівозмін.
73. Обґрунтуйте виділення масиву ріллі під овочеву сівозміну.
74. Змодельуйте процес впорядкування території пасовищ.
75. Визначіть ширину поля при відомій його площі і довжині.
76. Яка форма поля має найменший периметр.
77. На якій віддалі розміщуються лісосмуги у Степовій зоні України.
78. Яке призначення основних польових доріг.
79. Чим можна пояснити необхідність розміщення в одному кварталі 3-4 сорти плодових дерев.
80. Як впливає рівень ґрунтових вод на розміщення плодових дерев.
81. Чим зумовлена необхідність розміщення рядів плодових дерев з «півночі на південь».
82. Змодельуйте процес впорядкування території багаторічних насаджень.
83. Обґрунтуйте напрям розміщення лісосмуг.
84. Особливості організації територій господарств в умовах зрошеного землеробства.
85. З якою метою проводиться трансформація угідь.
86. Змодельуйте процес впорядкування сівозмін.
87. Чим зумовлена необхідність кормових сівозмін.
88. Обґрунтуйте виділення масиву ріллі під овочеву сівозміну.
89. Змодельуйте процес впорядкування території пасовищ.
90. Визначіть ширину поля при відомій його площі і довжині.

«0» варіант іспитового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»

Семестр 10

Навчальна дисципліна: **Організація території**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № «0»

1. В чому полягає основне завдання організації угідь і сівозмін (10 балів)
2. Що таке трансформація угідь. Побудуйте матрицю відомості трансформації угідь (10 балів)
3. Рівновеликість полів за площею (10 балів)

Практичне завдання

Визначіть ефективність проекту організації території, за умови, що площа господарства складає 3 тис га, валовий дохід від реалізації продукції складає 60 млн грн на час складання проекту і 95 млн грн на час освоєння проекту (10 балів)

Затверджено на засіданні
кафедри, циклової комісії _____
Протокол № _____ від „_____” _____ 20____ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____
(підпис)

Екзаменатор _____
(підпис)

В.В. Горлачук
(прізвище та ініціали)

В.В. Горлачук
(прізвище та ініціали)

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Критерії оцінювання знань під час іспиту

Оцінювання знань студента під час іспиту здійснюється за 40-бальною шкалою, прийнятою ЧНУ ім. Петра Могили.

32-40 балів ставиться за умов, якщо студент дав ґрунтовні відповіді на всі питання, запропоновані у білеті. Відповідь свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані історичні ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість отриманих знань для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами. Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших історичних феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

24-31 балів ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання білету логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлених питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

16-23 балів виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання білету або не відповів на одне з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалу курсу (знає лише певні теми.. Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальності проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання або відсутні.

До 15 балів виставляється студенту в разі, коли кожне з питань розкрито поверхово, або не розкриті зовсім. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

За іспит виставляється «відмінно» (якщо у підсумку за поточний, проміжний та підсумковий контроль студент набирає 90-100 балів., «добре» (якщо у підсумку студент набирає 75-89 балів., «задовільно» (якщо у підсумку студент набирає 60-74 балів., «незадовільно» (якщо у підсумку студент набирає менше 60 балів.

Розподіл балів за розрахунками оцінювання питань до іспиту

Номер питання	1	2	3	Всього
Кількість балів	15	15	10	40

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні джерела

1. Землевпорядне проектування: Навчальний посібник / Т.С. Одарюк та ін. – К.: Аграрна освіта, 2018. – 292 с.
2. Богіра М.С. Землевпорядне проектування : теоретичні основи і територіальний землеустрій : навч. посіб. / М.. Богіра, В.І. Ярмолук; за ред. к.е.н. М. С. Богіри. – Аграрна освіта, 2015. – 416 с.
3. Протиерозійна організація території : навчальний посібник / В. І. Обласов, Н. Г. Балик. – К: Аграрна освіта, 2016. – 215 с.
4. Довідник із землеустрою за редакцією Л. Новаковського.-4-е видання перер. і доповн.-К.;Агронаука 2015.-492с.
5. Кривов В.М. «Основи землевпорядкування: навч. посіб. Для підготовки бакалаврів у вищ. Навч. закл. II-IV рівнів акредитації / - К.: Урожай, 2018. – 324с.

Додаткові джерела:

1. Прядка Т.М., Колганова І.Г. Землевпорядне проектування, частина 1 (міжгосподарський землеустрій). К. : ЦП "КОМПРИНТ". – 2012. – 135 с.
2. Мартин А.Г., Колганова І.Г. "Санітарно-епідеміологічне забезпечення землеустрою".К. : ЦП "Компринт". – 2012. – 89.
3. Мартин А.Г., Колганова І.Г. "Формування та реєстрація обмежень у використанні земель".К. : ЦП "Компринт". – 2012. – 81 с.
4. Мартин А.Г., Колганова І.Г. Методичні вказівки для вивчення дисципліни та виконання лабораторної роботи з дисципліни «Землевпорядне проектування» «Класифікація земель при проведенні землеустрою». – К. : ЦП "КОМПРИНТ". 2011р. – 70 с.
5. Гунько Л.А., Гетманьчик І.П., Колганова І.Г. Методичні вказівки для вивчення дисципліни та виконання лабораторної роботи з дисципліни «Землевпорядне проектування» «Оцінка впливу угідь на екологічну стабільність території». – К. : ЦП "КОМПРИНТ". 2013р. – 24 .
6. Порядок розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь.– Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
7. Третяк А. М., Дорош І.М., Третяк Р.А. Теоретичні засади землевпорядного процесу. Монографія. За ред. А. Третяка-Херсон.: ОЛДІ-ПЛЮС-2017.-268с.
8. Про землеустрій: Закон України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15.
9. Земельний Кодекс України. – Режим доступу: [у:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14)